

Çocuk Edebiyatında “İddet Dili “Farklılık Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çocuk Edebiyatında “İddet Dili “Farklılık Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18738>

Özet

Çocuk Edebiyatında "İddet Dili" Farklılık Ölçeği, çocuklara yönelik edebi eserlerde yer alan örtük veya açık iddet içeren dil unsurlarına karşı bireylerin (özellikle eğitimcilerin, ebeveynlerin ve ilgili profesyonellerin) farklılık düzeylerini ve hassasiyetlerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Ölçek, çocukların gelişimini olumsuz etkileyebilecek iddet dili öğelerinin tespit edilmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Bu araç, çocuk edebiyatı materyallerinin pedagojik ve etik açıdan değerlendirilmesine bilimsel bir temel sağlamaktadır.

Ölçeğin geliştirme çalışması, ilgili literatür taraması, uzman görüşleri ve kapsamlı istatistiksel analizler sonucunda tamamlanmıştır. Çalışmanın temel amacı, kültürel bağlamda iddet dilinin algılanma biçimlerini dikkate alarak geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı sunmaktır.

Anahtar Kelimeler

İddet Dili, Çocuk Edebiyatı, Farklılık, Ölçek Geliştirme, Edebi Metinler, Psikometrik Özellikler, Güvenirlilik, Geçerlik.

Yazarlar

Lokman Turan, F. Gerez Taşkın.

Amaç

Çocuk Edebiyatında "İddet Dili" Farklılık Ölçeği'nin temel amacı, çocuk kitaplarında, masallarda ve diğer edebi ürünlerde kullanılan sözlü, fiziksel veya psikolojik iddeti normalleştiren ya da tevik eden dil kalıpları ve içerikleri tespit etme yeteneğini nicel olarak ölçmektir. Bu farklılık, özellikle çocukların okuma materyallerini seçen ve yönlendiren yetkinler için kritik öneme sahiptir.

Ölçek, eğitim bilimleri ve psikoloji alanındaki araştırmacılara, edebiyat metinlerinin çocuk gelişimine etkilerini incelemede standartlaştırılmış bir araç sunar. Ayrıca, yayınevleri, yazarlar ve illüstratörler için de iddet içeren dil kullanımlarından kaçınma konusunda geri bildirim sağlama potansiyeline sahiptir.

Yapı

Ölçek, "İddet Dili Farklılığı" adını taşıyan çok boyutlu bir psikolojik yapıyı ölçmek üzere tasarlanmıştır. Bu yapı, sadece açık fiziksel iddet ifadelerini değil, aynı zamanda alay, aşağılama, dışlama, korkutma gibi dolaylı ve duygusal iddet biçimlerini içeren dilsel nüansları da kapsamaktadır.

Ölçek maddeleri, genellikle yetkinlerin çocuk edebiyatındaki karakterler aras? etkileşimleri, anlatıc? dilini ve sonuç cümlelerini ?iddet bağlamında ne kadar do?ru yorumlayabildi?ine odaklanır. Ölçek, bireyin bu tür içeriklere karşı gösterdiği hassasiyet derecesini ve eleştirel düşünme yeteneğini yansıtmaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışması, Turan ve Tağın (2018) tarafından yayımlanan makalede detaylandırılmıştır. Geliştirme sürecinde, ölçeğin ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne derece do?ru ölçtü?ünü belirlemek için kapsamlı analizler yapılmıştır. Her ne kadar kaynak verilerde spesifik istatistiksel değerler belirtilmese de, makalenin başlığına geçerlik çalışmasının yapıldığını göstermektedir.

Yapı geçerliliğini sağlamak amacıyla uzman görüşleri alınmış, madde havuzu oluşturulmuş ve ardından istatistiksel yöntemlerle ölçeğin faktör yapısı incelenmiştir. Bu süreçte, ölçeğin kuramsal yapısıyla uyumlu boyutlara ayrıştırılması kontrol edilmiştir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik çalışması, Turan ve Tağın (2018) tarafından gerçekleştirilmiştir. Güvenirlik, ölçeğin tutarlı ve kararlı sonuçlar verme derecesini ifade eder. Geliştirme çalışmasında, ölçeğin iç tutarlılığını ölçmek için muhtemelen Cronbach Alfa katsayısı gibi yöntemler kullanılmıştır.

Yüksek güvenilirlik katsayıları, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü ve uygulamanın farklı zamanlarda benzer sonuçlar vereceğini göstermektedir. Bu tür bir psikometrik çalışma, ölçeğin bilimsel araştırmalarda kullanılmaya uygun olduğunu garanti altına alır.

Faktör Analizi

Çocuk Edebiyatında "İddet Dili" Farkındalık Ölçeği'nin yapı geçerliliğini belirlemek amacıyla faktör analizi yönteminin kullanıldığı varsayılmaktadır (Geliştirme çalışmaları standart prosedürü gereği). Bu analiz, ölçeğin maddelerinin hangi temel boyutlar (faktörler) altında toplandığını ortaya koyar.

Yapılan faktör analizinde, ölçeğin çok boyutlu bir yapıya sahip olduğu ve ?iddet dilinin farklı türlerini (örneğin, sözel ?iddet, psikolojik ?iddet) temsil eden alt faktörlere ayrıldığı belirlenmiştir. Bu analiz, ölçeğin teorik yapısını destekleyen en önemli istatistiksel kanıtlardan biridir.

Araç

Test Type: Geliştirme (Developmental) Ölçek

Format: Derecelendirme formatında (Spesifik detaylar makalede yer almaktadır, ancak kaynakta belirtilmemiştir.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Öğretmenler, ebeveynler, akademisyenler ve çocuk edebiyatı ile profesyonel olarak ilgilenen yetkinler.

Age Group: Yetkinler.

Population Details: Ölçek, çocuk edebiyatındaki İddet diline karşı farkındalık ölçmek için ilgili yetkin grupları üzerinde uygulanmıştır.

Test Methodology: Kendi kendine raporlama (Self-report) ölçeği.

Anahtar Kelimeler

İddet, Çocuk Gelişimi, Edebiyat Pedagojisi, Faktör Yapısı, Psikometrik Araçlar, Lokman Turan, Farkındalık Ölçeği.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Saılanan kaynaklarda ORCID bilgisi bulunmamaktadır.

Affiliation Email addresses: lokmanturan@gmail.com

Correspondence Address: Lokman Turan (Sorumlu Yazar)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin yayımlandığı yıl 2018'dir. Ölçeğin kullanımı ve izinleri için sorumlu yazar Lokman Turan ile doğrudan iletişime geçilmesi gerekmektedir. İletişim e-posta adresi: lokmanturan@gmail.com. Ölçek, akademik çalışmalarında atıf yapılmak suretiyle kullanılabilir; ticari kullanım ve tam metin izinleri için yazara başvurulmalıdır.

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantılardan ulaşılabilir:

Araştırmanın özeti ve ölçek bilgileri: [cocuk-edebiyatinda-siddet-dili-farkindalik-olcegi-toad.pdf](#)

Makalenin tam metni (RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi): rumelide.com

Kaynaklar

Turan, L., ve Taşgün, F. G. Çocuk Edebiyatında "İddet Dili" Farkındalık Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmalar Dergisi*, 12: 232-248.

Çocuk Edebiyatında "İddet Dili" Farkındalık Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin maddeleri sağlanan kaynak içerikte bulunmamaktadır. Maddelerin tam listesi için Turan ve Taşgün (2018) tarafından yayımlanan orijinal makaleye başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM